

Folketingets Finansudvalg

Sagsnr.
2014-20741

Doknr.
1079322

Dato
17-12-2014

Folketingets Finansudvalg har d. 5. november 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 59 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jesper Petersen (S).

Spørgsmål:

”Vil ministeren oplyse, hvor meget beskæftigelsesfradraget skal hæves for, at alle personer opnår en økonomisk gevinst på minimum 5.000 kr. efter skat ved at være i arbejde frem for at være på kontanthjælp? Ministeren bedes endvidere oplyse prove-
nutabet ved den beskrevne forøgelse i mio. 2014-kr.”

Endeligt svar:

Den økonomiske gevinst ved at være i beskæftigelse kan opgøres ved det såkaldte forskelsbeløb. Forskelsbeløbet angiver forskellen i disponibel indkomst i en situation, hvor en person er beskæftiget (beskæftigelsesalternativet), og en situation, hvor personen er ledig eller efterlønsmodtager (overførselsalternativet).

Den disponible indkomst i de to alternativer beregnes under antagelse af, at personen er beskæftiget hhv. overførselsindkomstmodtager i hele det pågældende kalenderår. Der tages i opgørelsen højde for en række forhold, herunder transportudgifter til og fra arbejde og aftrapning af indkomstafhængige ydelser som boligstøtte og økonomisk friplads for børn i daginstitution.

Når nogle personer har relativt lave forskelsbeløb, fx under 2.000 kr. om måneden, kan det skyldes, at den umiddelbare indkomstfremgang ved at gå fra overførselsindkomst til beskæftigelse bliver helt eller delvist opvejet af udgifter til transport til og fra arbejde, lavere boligstøtte og bortfald af økonomisk friplads til børn i daginstitution.

Det er dog værd at hæfte sig ved, at andre forhold end den økonomiske tilskyndelse også spiller en vigtig rolle for deltagelsen på arbejdsmarkedet. For det første kan dagpenge eller kontanthjælp ikke uden videre vælges som alternativ til beskæftigelse som følge af rådighedsforpligtelsen i dagpenge- og kontanthjælpssystemet.

For det andet vil tilfredsstillelsen ved at bidrage aktivt på arbejdsmarkedet, fællesskabet med arbejdskolleger og betydningen af at kunne forsørge sig selv betyde, at nogle vælger at arbejde, selv om de økonomisk set ikke har nogen stor gevinst ud af det. Samtidig skal man være opmærksom på, at det at være i arbejde i sig selv kan bane vejen for et bedre lønnet job med tiden og dermed en øget økonomisk tilskyndelse til i det hele taget at være i beskæftigelse.

Tabel 1 viser to beregningseksempler, hvor beskæftigelsesfradraget forhøjes fra 10,65 pct. til henholdsvis 25 pct. og 50 pct. Loftet for det maksimale fradrag hæves parallelt.

Forhøjelser af beskæftigelsesdraget i den størrelsesorden vil medføre et betydeligt provenutab. Henholdsvis i størrelsesordenen 25 mia. kr. og 70 mia. kr. før automatisk tilbageløb.

Som det fremgår af tabel 1, vil forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget i de to beregningseksempler – til trods for det betydelige provenutab – ikke være tilstrækkelig til at løfte alle beskæftigede, der ville modtage kontanthjælp i tilfælde af ledighed, og alle faktiske kontanthjælpsmodtagere ud af gruppen af personer med et forskelsbeløb på under 5.000 kr. Det samme gælder gruppen af beskæftigede, der ville modtage dagpenge i tilfælde af ledighed, og faktiske dagpengemodtagere, samt gruppen af øvrige, herunder efterlønsmodtagere.

Tabel 1. Beregningseksempler – forhøjelser af beskæftigelsesfradraget

	Beregnings- eksempel 1	Beregnings- eksempel 2
Fradragsprocent, pct.	25	50
Loft over fradrag, kr.	80.100	160.100
Skatteværdi af fradrag, kr. *	20.500	41.000
<i>Provenutab**</i>	----- mia. kr. -----	
Umiddelbart	25	70
Efter tilbageløb (ekskl. adfærd)	19	53
<i>Personer med forskelsbeløb under 5.000 kr.</i>	----- 1.000 pers. -----	
"Kontanthjælpsmodtagere"	18	8
"Dagpengemodtagere"	287	149
Øvrige	15	8
Alle	320	164

Note:*) Skatteværdi af beskæftigelsesfradraget ved maksimalt fradrag. Skatteværdien er beregnet ud fra en gennemsnitlig kommune- og kirkeskat og afrundet til nærmeste hele hundrede kr. **) Provenutabet i de to beregningseksempler udtrykker provetabet ved en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget i forhold til reglerne, når skattereformen er fuldt indfaset.

Anm.: Summen kan afvige fra totale som følge af afrunding. "Kontanthjælpsmodtagere" omfatter personer, der ville modtage kontanthjælp i tilfælde af ledighed, og faktiske kontanthjælpsmodtagere. "Dagpengemodtagere" omfatter personer, der ville modtage dagpenge i tilfælde af ledighed, og faktiske dagpengemodtagere. Beregningerne er foretaget på grundlag af registerdata for 2011, der er fremskrevet til pris- og lønniveauet i 2013 samt gældende regler, når skattereformen og kontanthjælpsreformen er fuldt indfaset. Der er således regnet i 2013-pl, men det vil ikke have nogen nævneværdig betydning for størrelsesordenen, om der regnes i 2013- eller 2014-pl.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen.

Med venlig hilsen
Morten Østergaard